

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
Konsolosluk İőleri Genel M¼d¼rl¼ė¼

7/49439

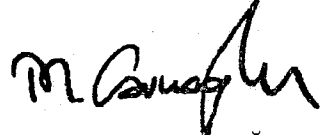
Sayı : Z-77077378-340.07.02-33242529
Konu : 7/49439 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesi

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 31.08.2020 tarihli ve 43452547-120.07-0864201-33202040 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Dr. Sibel Özdemir'e ait 7/49439 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak yanıtımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
Bakan

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN DR.SİBEL ÖZDEMİR'İN 7/49439 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

SORU

Türkiye, coğrafi konumu nedeniyle Avrupa ülkeleri ile kaynak ülkeler arasında yasa dışı göç ya da “düzensiz göç” diye tanımlanan göç bakımından önemli bir kavşak noktasındadır. Bu nedenle Avrupa’ya düzensiz göç konusu ülkemiz ile resmi aday ülkesi olduğumuz Avrupa Birliği (AB) arasındaki önemli konu başlıklarından biri olarak gündemdeki önemini korumaktadır. Düzensiz göç konusunda Türkiye ile AB arasındaki iş birliğinin temelini oluşturan 2016 tarihli 18 Mart Mutabakatı sayesinde AB ülkelerine olan düzensiz göç hızla düşmüştür. Ancak, ülkemize yüklenen ekonomik ve sosyal külfet her anlamda artmıştır. Siyasi iktidarın öngörüsüz ve dirayetsiz politikaları nedeniyle ülkemiz bugün bir transit ülke olmaktan çıkıp beş buçuk milyon düzensiz göçmen ve sığınmacıya ev sahipliği yapan bir ülke durumuna getirilmiştir. Siyasi iktidar ve Bakanlığınız, düzensiz göç konusunda AB’nin verdiği sözleri yerine getirmesini sağlayamamıştır. Çözüm yolu olarak Covid-19’un tüm dünyaya yayılmaya başladığı bir dönemde sınırları göçmenlere açmıştır. Atılan bu adım sonrasında 18 Mart Mutabakatı’nın güncelleneceğine dönük açıklamalar yapılmıştır. Fakat aradan geçen on sekiz ayda karşılıklı görüşmelerin dışında hiçbir somut adım atılmamış ve ülkemizin karşı karşıya bırakıldığı düzensiz göç sorununun maliyetleri artmıştır. Suriyeli göçmenlerin ardından siyasi iktidarın öngörüsüz ve ülke çıkarlarını öncellemeyen politikaları nedeniyle düzensiz Afgan göçü dalgasıyla birlikte sorunlar ve maliyetler yeni bir boyut kazanmıştır.

Bu bağlamda;

- 1)Son yapılan Brüksel Zirvesi’nde Afganistan konusu gündeme gelmiş midir? Görüşmeler resmi tutanaklarda yer almış mıdır? Görüşmelere Dışişleri Bakanlığını temsilen kim veya kimler katılmıştır?
- 2)AB üst düzey kurumsal temsilcilerinin açıklamalarında ülkemize Afganistan’dan gelecek göç akımında sınır ülke olmamamıza karşılık sorumluluk yükleyen açıklamalar yapılmıştır. Bu açıklamalar sonrasında Bakanlığın ve AB Başkanlığının, AB’li yetkililer ile bir teması olmuş mudur? Oldu ise hangi konular gündeme gelmiş ve ülkemiz açısından herhangi bir olumlu karar alınmış mıdır?
- 3)Bakanlığınızın Afganistan’dan ülkemize yönelik devam etmekte olan düzensiz göç sürecini yönetme konusundaki yaklaşımı nedir?
- 4)18 Mart Mutabakatı’nın güncelleneceğine yönelik açıklamalar kapsamında, yeni anlaşmada Suriyeli olmayanların da kapsama dahil edilmesi gündemde midir? Gündemde ise hangi ülkeler anlaşma kapsama alınması söz konusudur?
- 5)18 Mart Mutabakatı’ndan doğan sorumluluklarını tam olarak yerine getirmeyen AB tarafı ile nasıl bir anlaşma süreci yürütülmekte veya öngörülmektedir? Türkiye’nin güncellenmesi konuşulan bu anlaşmadan temel beklentileri nedir?
- 6)Düzensiz göçmenlerin dış politikada “pozitif gündem” olarak araçsallaştırıldığı yönündeki iddiaları Bakanlık olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?

YANIT

AB Zirvelerine sadece üye ülke temsilcileri katılmaktadır. AB toplantılarında neler konuşulduğu resmi açıklamalarda zaten duyurulmaktadır. Son dönemde, AB Afganistan konusunu da ele almıştır.

Bazı AB siyasetçilerinin Afgan göçmenlerle ilgili ülkemize görev biçen açıklamalarına Bakanlığımızda açık bir şekilde yanıt verilmiş, ülkemizin üçüncü ülkelerin sorumluluklarını üstlenmeyeceği ve ek bir göç yükünü kabul etmeyeceği vurgulanmıştır. Bu hususlar tüm üst düzey görüşmelerde muhataplarımıza ve Ankara'daki Batı ülkelerinin Büyükelçilerine de düzenli olarak hatırlatılmaktadır.

Afgan halkının insani bir krizle karşı karşıya kalmaması açısından uluslararası toplumun öncelikle Afganistan'a acil ve önkoşulsuz insani yardım sağlaması ve kitlesel göçün önlenmesi için Afganistan'a sınırdaş komşu ülkelerin desteklenmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, Bakanlığımız, Afganistan ve Afganistan kaynaklı göç konusunu uluslararası toplum gündeminde tutmaya ve çözüm üretilmesi çağrısı yapmaya devam etmektedir. Bu husus BM, G-20, Türk Konseyi ve MIKTA gibi platformlarda tarafımızdan gündeme getirilmektedir.

18 Mart Mutabakatı sadece göç konusundan ibaret olmayıp katılım sürecinin canlandırılmasını, Gümrük Birliği Güncellemesini, müzakerelerinin başlamasını, üst düzey diyalog ve Zirve toplantılarının düzenli olarak yapılmasını, vize serbestisi sürecini, terörle mücadelede işbirliği yapılmasını da kapsamaktadır. Ülkemiz, 18 Mart Mutabakatının güncellenmesinde tüm bu adımlarda ilerleme sağlanması ve AB'nin taahhütlerini yerine getirmesi beklentisini AB tarafına güçlü bir şekilde vurgulamayı sürdürmektedir.

18 Mart Mutabakatının bütün unsurlarıyla güncellenmesine ilişkin AB'nin taahhütlerini yerine getirmesi dışında AB ile göç konusuna dair herhangi bir mutabakat gündemimizde yoktur.